

see, at det paa nogen Maade kan være til Ginder enten for Hans Majestæts Regjering, at Arvesølgen efter Kongeloven bevares, eller at det skulde kunne for Diebliffet staae det danske Folk i allermindste Maade.

Stort: Der er af den ærede Forslagsstiller blevet bemærket, at man kunde befrygte en stærk Indflydelse paa den danske Tronfølge fra en enkelt Magt for det Tilfælde, at kun den agnatifke Arvesølge blev indført og Kongelovens blev hævet, nemlig, naar Mandsstammen efter Prinds Christian uddøde. Men det forekommer mig, at det ikke er fremhævet tilstrækkeligt, at netop en saadan Indflydelse fra en enkelt Magts Side kunde udøves, hvis Kongelovens Arvesølge blev bestaaende. Hvis der nemlig til den Tid var en Cognat som Prætendent ligeoverfor det russiske Forbehold, og hvis en saadan Cognat ikke ønskedes her i Landet men ønskedes af Rusland, saa stod det i Ruslands Magt, ved at renuncere paa sine Prætektioner lige overfor en saadan Cognat, at bringe ham paa den danske Throne; thi i saa Fald vilde der ikke være nogen Anvendelse for Arrangementsretten efter Londonertractatens Artikel 2, da saa Riget i sin Integritet tilfaldt en saadan Cognat.

Det er blevet bemærket, at det skulde stride mod Grundloven at ophæve Kongelovens Arvesølge. Dette sigter til, hvad Forslagsstilleren anførte i et tidligere Møde, nemlig, at der ikke staaer i § 4 i Grundloven, at den fastsatte Arvesølge kan „ophæves“, men at der kun staaer, at den kan „forændres“. Der kunde vistnok ikke staae Andet; thi, hvis der stod i § 4, at den kunde „forændres eller ophæves“, saa vilde deri ligge, at der kunde komme en Tid, hvor vi ingen Arvesølge havde, med andre Ord, at Riget kunde gøres til et Valgrige; men dette vilde stride imod § 1 i Grundloven, hvor der staaer, at Kongemagten er arvelig. Hvis man vil sige, at det, der nu foregaaer, ikke er en Forandring af Arvesølgen, saa mener jeg, at man hænger sig i en aldeles formel Forskjel; thi den agnatifke Arvesølge staaer ogsaa i Kongeloven, og det er kun den cognatifke, der skæres bort. Enten man nu omredigerer Kongelovens Arvesølge ved at sætte andre Personer ind og stryge den cognatifke Arvesølge ud; — eller man slaaer en Streg over Kongelovens Arvesølge, og optager i en ny Lov, hvad der bibeholdes af den, det er i Realiteten det Samme; og jeg mener, at et Nei imod Budskabet, som var støttet paa den Forskjel, hvilede paa en meget svag Grund.

Hvad Forslaget i det Hele angaaer, saa kan jeg ikke stemme for det, da jeg antager det for en Omgaaen af Budskabet; Forslaget er ikke Svar paa Tiltale.

Wilfens: Jeg hører til de ganske faa Medlemmer af Rigsdagen, der ikke med god Samvittighed kunne bidrage til, at Kongelovens Arvesølge ophæves, saalænge der, stik imod den Fortolkning af Londonertractaten, som alle Vedkommende synes at være enige om, vedbliver at bestaae for en særlig Deel af Riget Prætektioner, der ville træde tillibe igjen, naar den nye Mandsstamme ophører og de blive understøttede af en af Verdens største Magter.

Jeg skal imidlertid paa Grund af Situationen ikke opholde Forsamlingen med en Udvikling af min Anskuelse i saa Henseende; thi jeg maa ansee ethvert Forsøg paa at forandre Resultatet for at være ønskeløst Tale, og den er jeg en stor Hader af; jeg reiser mig egentlig for at bemærke, at jeg trods denne Anskuelse ikke i fjerneste Maade kan finde mig beroliget ved det Svar paa Budskabet, der for Diebliffet foreligger til Afgjørelse. Jeg kan nemlig ikke et Diebliff være i Tvivl om, at Regjeringen vil bringe Tractaten i Udøvelse paa den Maade, som Regjeringen anseer for den ene rigtige, allermindst nu efter den Understøttelse, som Regjeringen har fundet fra alle de Magters Side, med hvilke den har underhandlet ved Londonertractaten. Det Gæste, der da efter mit Skøn skulde opnaaes ved at antage dette Forslag, det var, at man lagde Ansvar over paa Regjeringen; men, naar det, jeg frygter, ingenlunde er Ansvar, men derimod Sagens Realitet, saa kan jeg ikke i fjerneste Maade finde mig beroliget derved, at Regjeringen overtager Ansvar for det, som jeg anseer for en Ulykke for Landet. Der er noget Andet, som man derimod vil tabe ved Antagelsen af dette Forslag, og det er Leiligheden til at antage een af de Resolutioner, som senere ville komme under Afstemning; thi, dersom